

Γ.Τ.Π. 316 / 2011 - 3000 :

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: RPM LITHOGRAPHICA LTD

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: Ε. ΜΠΑΛΤΖΙΔΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

**ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α	6
Βασικές έννοιες και ορισμοί	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β	9
Άρθρο 1: Διασφάλιση της ποιότητας της Νοσηλευτικής φροντίδας	9
Άρθρο 2: Η σχέση του Νοσηλευτή με τα άτομα	9
Άρθρο 3: Η σχέση του Νοσηλευτή με το επάγγελμα	12
Άρθρο 4: Η σχέση του Νοσηλευτή με τους συνεργάτες του	14
Άρθρο 5: Τήρηση Νοσηλευτικών δεδομένων	15

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δεοντολογία αποτελεί το επιστέγασμα της εφαρμοσμένης επαγγελματικής ηθικής. Ως δέον ορίζεται το πρόπον, το ορθό και το αναγκαίο. Η Δεοντολογία ορίζει τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν την άσκηση κάποιου επαγγέλματος. Ο Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας περιλαμβάνει Νοσηλευτικούς, νομικούς, κοινωνικούς κανόνες και άλλες οντότητες οι οποίες σχετίζονται με τη συμπεριφορά του Νοσηλευτή κατά την άσκηση του επαγγέλματός του. Ο Εθνικός Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας στοχεύει:

- ♦ Στη διαφύλαξη της ασφάλειας και στην προστασία των ατόμων και της κοινωνίας γενικότερα, που είναι αποδέκτες της φροντίδας εκτός των άλλων και των Νοσηλευτικών υπηρεσιών υγείας (προαγωγή υγείας, πρόληψη, φροντίδα, θεραπεία και αποκατάσταση).
- ♦ Στην προστασία του Νοσηλευτικού επαγγέλματος ρυθμίζοντας τις σχέσεις τόσο των Νοσηλευτών μεταξύ τους, όσο και με τους άλλους επαγγελματίες υγείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Βασικές έννοιες και ορισμοί

Ασθενής/πάσχων είναι το άτομο το οποίο βιώνει μια διαταραχή σε οργανικό, κοινωνικό, ψυχικό, συναισθηματικό, πνευματικό επίπεδο και χρήζει ή αναζητά φροντίδα.

Άτομο αποτελεί το επίκεντρο της Νοσηλευτικής και ένα από τα τέσσερα βασικά στοιχεία των Νοσηλευτικών μοντέλων και θεωριών (άτομο, υγεία, περιβάλλον, Νοσηλευτική).

Κοινότητα είναι ο γεωγραφικός, ο κοινωνικός, ο πολιτισμικός σχηματισμός προς τον οποίο η υποχρέωση του Νοσηλευτή είναι η προαγωγή της ευεξίας, της υγείας, η πρόληψη της νόσου και η στήριξη των μελών της.

Νοσηλευτής είναι το πρόσωπο που έχει ολοκληρώσει πιστοποιημένο από ακαδημαϊκό φορέα βασικό πρόγραμμα σπουδών στη Νοσηλευτική επιστήμη και είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Νοσηλευτών με βάση τον περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας (Νόμος 214/1988 με όλες τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του περιλαμβανομένων των εναρμονιστικών προνοιών αρ. 154/1 του 2003).

Νοσηλευτική είναι η επιστήμη που ενσωματώνει την αυτοδύναμη και διεπιστημονική φροντίδα των ατόμων κάθε ηλικίας, των οικογενειών τους, των ομάδων και των διαφόρων κοινοτήτων, των ασθενών ή υγιών ατόμων σε όλες τις δομές. Η Νοσηλευτική περιλαμβάνει την προαγωγή της υγείας, την πρόληψη της αρρώστιας και τη φροντίδα των ασθενών, των ατόμων με ανικανότητες και αυτών που πεθαίνουν. Η συνηγορία, η προώθηση της ιδέας ενός ασφαλούς περιβάλλοντος, η έρευνα, η συμμετοχή στη διαμόρφωση της πολιτικής στην υγεία, η οργάνωση και διοίκηση των συστημάτων υγείας και η εκπαίδευση παίζουν επίσης βασικούς Νοσηλευτικούς ρόλους.

Νοσηλευτικές Αξίες είναι το σύνολο των δεσμεύσεων/δηλώσεων που προσδιορίζουν το Νοσηλευτικό επάγγελμα και οριοθετούν το πλαίσιο αναφοράς του. Οι Νοσηλευτικές αξίες είναι:

- ◆ η προαγωγή της υγείας και της ευεξίας του ατόμου,
- ◆ η παροχή ισότιμης, ασφαλούς, επικαιροποιημένης, τεκμηριωμένης, δίκαιης και χωρίς διακρίσεις φροντίδας,
- ◆ ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, του Νοσηλευτικού απορρήτου και των εμπιστευτικών πληροφοριών,

- ◆ η διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής των ατόμων στη φροντίδα τους και της συγκατάθεσής τους μετά από ενημέρωση,
- ◆ η προστασία και η προαγωγή της αυτονομίας του Νοσηλευτικού επαγγέλματος,
- ◆ η διαφύλαξη των δικαιωμάτων των ατόμων σε όλα τα επίπεδα της φροντίδας και η συνηγορία,
- ◆ η δημιουργία και η διατήρηση θεραπευτικού περιβάλλοντος,
- ◆ η λήψη δεοντολογικών αποφάσεων, και
- ◆ η στήριξη και διάχυση της Νοσηλευτικής έρευνας.

Νοσηλευτική Διάγνωση ορίζεται μια κλινική κρίση ή διαπίστωση από Νοσηλευτές για την ανταπόκριση του ατόμου, της οικογένειας ή της κοινότητας σε υπαρκτά ή δυνητικά προβλήματα υγείας. Η Νοσηλευτική διάγνωση αποτελεί τη βάση για την επιλογή εκείνων των Νοσηλευτικών παρεμβάσεων που διασφαλίζουν το επιθυμητό αποτέλεσμα, σύμφωνα με το οποίο θα αξιολογηθεί η παρεχόμενη φροντίδα.

Νοσηλευτική Δεοντολογία αποτελεί το εννοιολογικό πλαίσιο για τη διαμόρφωση συγκεκριμένων συμπεριφορών αλλά και στάσεων απέναντι σε καθημερινά ζητήματα που άπτονται της φροντίδας. Αναφέρεται στις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του ανθρώπου καθώς και τα πρότυπα πάνω στα οποία βασίζεται η λήψη απόφασης. Οι θεμελιώδεις αρχές της Νοσηλευτικής Δεοντολογίας είναι:

- ◆ η αυτονομία του ατόμου,
- ◆ η μη πρόκληση βλάβης,
- ◆ ο ωφελιμισμός: οι Νοσηλευτές παρέχουν ολιστική φροντίδα η οποία στοχεύει στην ικανοποίηση των βιολογικών, ψυχολογικών, συναισθηματικών, πνευματικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων,
- ◆ η δικαιοσύνη: οι Νοσηλευτές αναγνωρίζουν και σέβονται τη διαφορετικότητα των ατόμων (σε επίπεδο γλώσσας, φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων, κοινωνικής κατάστασης, εθνικότητας, διαφυλικού προσανατολισμού) και παρέχουν ισότιμη φροντίδα χωρίς διακρίσεις,
- ◆ η πίστη/αφοσίωση: η παροχή όσων ο Νοσηλευτής έχει δεσμευτεί και οφείλει,
- ◆ η προστασία και εμπιστευτικότητα προσωπικών και ευαίσθητων δεδομένων όπως περιγράφονται στον περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα νόμο,
- ◆ η ειλικρίνεια και ακριβολογία: ο Νοσηλευτής αποκαλύπτει την αλήθεια στο άτομο λαμβάνοντας υπόψη το γνωστικό επίπεδο και τη συναισθηματική κατάσταση του ατόμου,

- ♦ η υπευθυνότητα, και
- ♦ η συγκατάθεση μετά από ενημέρωση: ο ασθενής αποτελεί μια αυτόνομη οντότητα και θα πρέπει να ζητείται η συγκατάθεσή του όπου αυτό είναι εφικτό για οποιαδήποτε πράξη μετά από την αποτελεσματική ενημέρωσή του.

Νοσηλευτικές Πράξεις ορίζονται το σύνολο των Νοσηλευτικών παρεμβάσεων που στοχεύουν στην πρόληψη, στη Νοσηλευτική διάγνωση, στη φροντίδα, στη θεραπεία και στην αποκατάσταση της ευεξίας του ανθρώπου καθώς και στην έρευνα. Οι Νοσηλευτικές πράξεις αναφέρονται σε παρεμβάσεις σε επίπεδο πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Νοσηλευτικός Φάκελος ορίζεται το σύνολο των Νοσηλευτικών δεδομένων που καταχωρούνται με οργανωμένο τρόπο, σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη ή ψηφιακή).

Οικογένεια είναι οποιοσδήποτε κοινωνικός σχηματισμός με τον οποίο ο Νοσηλευτής συνεργάζεται για να προάγει την ευεξία, την υγεία, προλαμβάνει τη νόσο και στηρίζει τα μέλη της.

Συνεργάτες είναι επαγγελματίες ή μη επαγγελματίες φροντίδας υγείας, που εμπλέκονται στη διαδικασία και τους χώρους παροχής υπηρεσιών πρόληψης, προαγωγής, φροντίδας, θεραπείας και αποκατάστασης.

Σχέδιο Νοσηλευτικής Φροντίδας ορίζεται ως ένα οργανωμένο και ολοκληρωμένο γραπτό σχέδιο που περιλαμβάνει το σύνολο των εξατομικευμένων Νοσηλευτικών διαγνώσεων και Νοσηλευτικών πράξεων που αφορούν στα άτομα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Άρθρο 1: Διασφάλιση της ποιότητας της Νοσηλευτικής φροντίδας

- ♦ Ο Νοσηλευτής παρέχει τις υπηρεσίες του με τρόπο που να συμβάλλει στην εκτίμηση, τη διασφάλιση και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας της φροντίδας εφαρμόζοντας τα εθνικά πρότυπα ποιότητας.
- ♦ Ο Νοσηλευτής συμμετέχει σε Επιτροπές Διασφάλισης Ποιότητας της Φροντίδας Υγείας, Κλινικής Διακυβέρνησης, Κλινικού Ελέγχου, Έρευνας και προΐσταται των Γραφείων Ποιότητας κατόπιν κατάλληλης εκπαίδευσης ή κατάρτισης.
- ♦ Ο Νοσηλευτής λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια των ασθενών, τη δική του και των υπολοίπων επαγγελματιών φροντίδας υγείας.

Άρθρο 2: Η σχέση του Νοσηλευτή με τα άτομα

Η πρωταρχική επαγγελματική ευθύνη του Νοσηλευτή είναι η παροχή υπηρεσιών φροντίδας στα άτομα. Κατά την άσκηση του έργου του ο Νοσηλευτής προάγει ένα περιβάλλον φροντίδας που σέβεται τα ανθρωπίνια δικαιώματα, τις αξίες, τις συνήθειες και τις θρησκευτικές πεποιθήσεις του ατόμου, της οικογένειάς του καθώς και της κοινότητας στην οποία ανήκει.

- ♦ Ο Νοσηλευτής παρέχει φροντίδα με γνώμονα τα συμφέροντα του ατόμου όσον αφορά στην πρόληψη, στη θεραπεία και στην αποκατάσταση της υγείας του.
- ♦ Ο Νοσηλευτής παρέχει ποιότητα φροντίδας χρησιμοποιώντας τις επιστημονικές και επαγγελματικές του γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρίες.
- ♦ Ο Νοσηλευτής φροντίζει τον ασθενή με αξιοπρέπεια και με ανάλογο σεβασμό προς τις πολιτισμικές του αξίες.
- ♦ Ο Νοσηλευτής παρέχει ισότιμη φροντίδα, επιμέλεια και αφοσίωση προς όλα τα άτομα ανεξάρτητα από τις δικές του πεποιθήσεις.

1. Συγκατάθεση

- ⇒ Ο Νοσηλευτής διασφαλίζει την ελεύθερη και συνειδητή συγκατάθεση του ατόμου ή των νόμιμων, κατά περίπτωση, εκπροσώπων του, πριν και κατά την παροχή της Νοσηλευτικής φροντίδας, της αγωγής υγείας ή της διεξαγωγής έρευνας.

- ⇒ Ο Νοσηλευτής προάγει την ενεργό συμμετοχή του ατόμου στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη φροντίδα του.
- ⇒ Ο Νοσηλευτής ενημερώνει τα άτομα για τις Νοσηλευτικές έρευνες που διεξάγονται σε χώρους παροχής Νοσηλευτικών υπηρεσιών. Σε περίπτωση συμμετοχής του ατόμου, είναι απαραίτητη η συγκατάθεσή του διασφαλίζοντας τα ακόλουθα:
 - ✓ Την ενημέρωσή του για τους σκοπούς της έρευνας.
 - ✓ Την τήρηση της εμπιστευτικότητας των προσωπικών ερευνητικών δεδομένων που αφορούν στον ίδιο.
 - ✓ Τη διαβεβαίωση του ατόμου ότι δύναται να αρνηθεί συμμετοχή, χωρίς οποιαδήποτε επίπτωση στη φροντίδα του.
 - ✓ Τη διαβεβαίωση του ατόμου ότι έχει εξασφαλιστεί άδεια για τη διεξαγωγή της έρευνας από τους αρμόδιους φορείς.
 - ✓ Την προστασία του ατόμου από οποιαδήποτε σωματική, συναισθηματική, ψυχική ή άλλη βλάβη.

2. Η ενδυνάμωση του ατόμου μέσα από την ενημέρωση για θέματα υγείας

- ⇒ Ο Νοσηλευτής εγγυάται την παροχή της απαραίτητης και επαρκούς ενημέρωσης του ατόμου σχετικά με τη φροντίδα του στη βάση της συγκατάθεσής του μετά από πληροφόρηση. Ενημερώνει το άτομο για τη φροντίδα που πρόκειται να του παρασχεθεί με τρόπο απλό και κατανοητό, στη γλώσσα που κατανοεί, λαμβάνοντας υπόψη οποιοσδήποτε ιδιαιτερότητες.
- ⇒ Ο Νοσηλευτής συνδράμει για την ορθή ενημέρωση του ατόμου αναφορικά με την πρόγνωση, διάγνωση και θεραπεία πριν από τη διενέργεια κάθε νοσηλευτικής πράξης, ώστε το άτομο να προβαίνει σε ελεύθερες επιλογές όπου αυτό είναι εφικτό.
- ⇒ Ο Νοσηλευτής συμμετέχει ως εκπαιδευτής σε προγράμματα για την πρόληψη της ασθένειας, τον περιορισμό της εξέλιξης και των επιπτώσεών της. Ενημερώνει τις οικογένειες και άλλες ομάδες για την υιοθέτηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής και για την προαγωγή της κοινοτικής υγείας.

3. Το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων

- ⇒ Ο Νοσηλευτής προστατεύει το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων των ατόμων και των εμπιστευτικών πληροφοριών. Σε περιπτώσεις που κρίνει ο ίδιος ή προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, ασκεί συνηγορία.

- ⇒ Ο Νοσηλευτής σέβεται το δικαίωμα του κάθε ατόμου να διαφυλάττονται τα προσωπικά του δεδομένα κατά έκκληση, με σκοπό τη διασφάλιση της ιδιωτικότητάς του ακόμη και μετά το θάνατο.

4. Ευάλωτες/ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού

- ⇒ Ο Νοσηλευτής επιλαμβάνεται της διασφάλισης της υγείας της κοινότητας, της κάλυψης των αναγκών της, με ιδιαίτερη μέριμνα για τα άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.
- ⇒ Ο Νοσηλευτής συμβάλλει στη βελτίωση και προαγωγή της υγείας του πληθυσμού, και των συνθηκών διαβίωσης στην κοινότητα, με βάση τις αρχές και δεξιότητες της Νοσηλευτικής και της δημόσιας υγείας.
- ⇒ Ο Νοσηλευτής χρησιμοποιεί τις επιστημονικές γνώσεις και δεξιότητές του για την αντιμετώπιση των ατομικών αναγκών υγείας, των οικογενειών και άλλων ομάδων όπου και αν προκύψουν (στο σπίτι, σχολείο, χώρο εργασίας).
- ⇒ Ο Νοσηλευτής ενημερώνεται σχετικά με τις διαφορετικές πολιτισμικές ανάγκες των ατόμων προκειμένου να συμβάλουν αποτελεσματικά στη νοσηλεία και πρόληψη μετάδοσης ασθενειών.

Στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού συγκαταλέγονται και **τα παιδιά, οι έφηβοι, οι ηλικιωμένοι, οι ψυχικά πάσχοντες, τα άτομα με ειδικές ικανότητες, τα άτομα με διαφορετική πολιτισμική προέλευση.**

5. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

- ⇒ Ο Νοσηλευτής συμμετέχει στην προσπάθεια προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος από τη μόλυνση και την οικολογική καταστροφή.
- ⇒ Ο Νοσηλευτής ευαισθητοποιείται όσον αφορά στην απόρριψη ρυπογόνων αποβλήτων, καθώς αυτά επιβαρύνουν σημαντικά το περιβάλλον και την υγεία των πολιτών σε τοπικό και διεθνές επίπεδο. Ο Νοσηλευτής υιοθετεί τα μέτρα που προνοεί η υπηρεσία του αναφορικά με την απόρριψη ρυπογόνων και άλλων επικίνδυνων αποβλήτων.
- ⇒ Ο Νοσηλευτής συμμετέχει ενεργά στην ευαισθητοποίηση του συστήματος υγείας σε ό,τι αφορά στην ανακύκλωση υλικών.
- ⇒ Ο Νοσηλευτής επιμορφώνεται, διοργανώνει και συμμετέχει σε εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην οικονομία στη διαχείριση υλικών. Επίσης ευαισθητοποιείται για τις κλιματικές αλλαγές και

τις επιπτώσεις που αυτές επιφέρουν στον πλανήτη και συμβάλλει με κάθε τρόπο στη μείωση εκπομπών αερίων τα οποία ευθύνονται για την υπερθέρμανση του πλανήτη.

- ❖ Ο Νοσηλευτής ενημερώνεται για προγράμματα περιβαλλοντικής υγείας και συμβάλλει στην πρόληψη ασθενειών που σχετίζονται με έκθεση σε παθογόνους περιβαλλοντικούς και άλλους παράγοντες.
- ❖ Ο Νοσηλευτής προσφέρει τις υπηρεσίες του σε αυτούς που τις χρειάζονται σε καταστάσεις κρίσεων (σε εμπόλεμες καταστάσεις, θεομηνίες, σεισμούς και άλλες καταστροφές οι οποίες ενδεχομένως να επιφέρουν μεταδοτικές ασθένειες).

6. Προστασία του περιβάλλοντος φροντίδας

- ❖ Ο νοσηλευτής χρησιμοποιεί ορθά τον τεχνολογικό και άλλο εξοπλισμό προς αποφυγή ανεπιθύμητων συμβάντων κατά τη χρήση του. Επίσης μεριμνά για την ασφάλεια των ατόμων κατά τη φροντίδα, εφαρμόζοντας τα κατάλληλα μέτρα και στη βάση των προνοιών που απορρέουν από ισχύουσες νομοθεσίες.

Άρθρο 3: Η σχέση του Νοσηλευτή με το επάγγελμα

- ◆ Ο Νοσηλευτής αναλαμβάνει τον κύριο ρόλο στον καθορισμό και την εφαρμογή αποδεκτών προτύπων της κλινικής Νοσηλευτικής πρακτικής, της διοίκησης, της έρευνας και της εκπαίδευσης.
- ◆ Ο Νοσηλευτής δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη ενός πυρήνα διακριτής επαγγελματικής γνώσης βασισμένης στην έρευνα.
- ◆ Ο Νοσηλευτής διασφαλίζει τις συνθήκες διεξαγωγής, διάχυσης και αξιοποίησης των ερευνητικών πορισμάτων που αφορούν τη Νοσηλευτική και την προαγωγή της υγείας.
- ◆ Ο Νοσηλευτής, ενεργεί μέσω επαγγελματικών οργανισμών, συμμετέχει στη δημιουργία και διατήρηση ασφαλών, δίκαιων κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών εργασίας στη Νοσηλευτική.
- ◆ Προάγει με τη συμμετοχή του στους επαγγελματικούς συνδέσμους και σε άλλους οργανωμένους φορείς, τη δημιουργία ευνοϊκών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών για τους Νοσηλευτές.
- ◆ Ο Νοσηλευτής είναι υπεύθυνος για τις πράξεις και τις παραλήψεις του καθώς και για τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξή του. Σε περίπτωση που πρόκειται να εξουσιοδοτήσει ένα άτομο να προβεί σε Νοσηλευτική πράξη είναι υπόλογος για την επιλογή του.

- ◆ Ο Νοσηλευτής χρησιμοποιεί την τεχνολογία και τα επιστημονικά επιτεύγματα με τρόπο ώστε να εγγυάται την ασφάλεια, την αξιοπρέπεια και την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων.
- ◆ Ο Νοσηλευτής προάγει και διαφυλάσσει την αυτονομία του Νοσηλευτικού επαγγέλματος σε όλα τα επίπεδα και τους χώρους παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας (Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια, Τριτοβάθμια) είτε εργάζεται στο δημόσιο, ή ιδιωτικό φορέα, είτε ασκεί το επάγγελμα ως αυτοεργοδοτούμενος.
- ◆ Ο Νοσηλευτής παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικής και διασφαλίζει ότι τα άτομα λαμβάνουν επαρκή πληροφόρηση για την κατάσταση της υγείας τους, την πρόληψη, τη φροντίδα, τη θεραπεία και την αποκατάσταση.
- ◆ Ο Νοσηλευτής αναπτύσσει και εφαρμόζει τη Νοσηλευτική κλινική κρίση όταν πρόκειται να κάνει μια παρέμβαση με βάση κάποια οδηγία.
- ◆ Ο Νοσηλευτής έχει το δικαίωμα άσκησης ελεύθερου αμειβόμενου επαγγέλματος, εφαρμόζοντας το σύνολο των Νοσηλευτικών πράξεων και όσα διδάχθηκε στα οικεία εκπαιδευτικά ιδρύματά του.
- ◆ Ο Νοσηλευτής είναι υπεύθυνος για τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξή του, με τρόπο που να αναβαθμίζει και να εκσυγχρονίζει τις γνώσεις και τις πρακτικές του. Παρέχει ευκαιρίες διδασκαλίας/εκμάθησης στον καθορισμό προτύπων για την πρακτική, την έρευνα, την εκπαίδευση και τη διαχείριση της Νοσηλευτικής φροντίδας. Διεξάγει, διαδίδει και χρησιμοποιεί την έρευνα για την προαγωγή της υγείας και της Νοσηλευτικής. Ευαισθητοποιεί τους φοιτητές Νοσηλευτικής για την ανάγκη ενεργού συμμετοχής τους στους Επαγγελματικούς Νοσηλευτικούς Συνδέσμους και σε άλλους οργανωμένους φορείς.

1. Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών

- ⇒ Συνεργάζεται με όλα τα Νοσηλευτικά σώματα για τον καθορισμό προτύπων εκπαίδευσης, Νοσηλευτικής πρακτικής, έρευνας και διοίκησης.
- ⇒ Αναπτύσσει και κοινοποιεί, σε συνεργασία με άλλους φορείς, οδηγίες και πρότυπα σχετικά με τη Νοσηλευτική πρακτική, την έρευνα, τη διοίκηση, με θέματα υγείας, περιβάλλοντος, κοινωνικοοικονομικά και άλλα.
- ⇒ Λειτουργεί ως ομάδα πίεσης σε συνεργασία με άλλους φορείς (lobbying) για κοινωνικά και οικονομικά δίκαιες συνθήκες εργασίας στη Νοσηλευτική. Αναπτύσσει τοποθετήσεις και οδηγίες σε ζητήματα που αφορούν το εργασιακό περιβάλλον και την υγεία.

- ❖ Συμμετέχει ισότιμα με τους άλλους επαγγελματίες υγείας, σε εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς επιτροπές που προάγουν το Νοσηλευτικό επάγγελμα και επιδιώκουν τη διεπιστημονική συνεργασία.
- ❖ Συμμετέχει με άλλους φορείς, εθνικούς και διεθνείς στο σχεδιασμό προτύπων και αρχών που αφορούν στην ανάπτυξη ικανοτήτων των Νοσηλευτών με στόχο την προαγωγή της ασφάλειας των πολιτών.

2. Ρυθμιστικά σώματα - Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Κύπρου

- ❖ Η ευθύνη των ρυθμιστικών σωμάτων αφορά στην προάσπιση των δικαιωμάτων του κοινού και στην προστασία των ατόμων μέσα από την αξιολόγηση των σπουδών και της επάρκειας των Νοσηλευτών στην παροχή φροντίδας.
- ❖ Τα ρυθμιστικά σώματα διαθέτουν συστήματα τα οποία αξιολογούν το περιεχόμενο, τα επίπεδα και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης και της πρακτικής η οποία απαιτείται για την άσκηση της Νοσηλευτικής.
- ❖ Αναπτύσσουν το πλαίσιο αξιολόγησης και αδειοδότησης που διασφαλίζει ότι οι εγγεγραμμένοι Νοσηλευτές δύνανται να ασκούν τη Νοσηλευτική με ασφάλεια.
- ❖ Τα ρυθμιστικά σώματα διαμορφώνουν συστήματα αξιολόγησης της συνεχούς ικανότητας των Νοσηλευτών να παρέχουν Νοσηλευτική φροντίδα με στόχο την προαγωγή της ασφάλειας και την καλή υγεία των ατόμων.
- ❖ Διασφαλίζουν ότι οι Νοσηλευτές συμμορφώνονται με τους κώδικες δεοντολογίας και βελτιώνουν την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας.
- ❖ Εξασφαλίζουν ότι οι Νοσηλευτές έχουν τις ικανότητες οι οποίες είναι αναγκαίες για την καλή πρακτική και ασκούν τα καθήκοντά τους με αφοσίωση, προσοχή, υπευθυνότητα και επιδεξιότητα.
- ❖ Συμμετέχουν με άλλους φορείς, εθνικούς και διεθνείς, στο σχεδιασμό προτύπων και αρχών που αφορούν στην ανάπτυξη ικανοτήτων των Νοσηλευτών με στόχο την προαγωγή της ασφάλειας των πολιτών.

Άρθρο 4: Η σχέση του Νοσηλευτή με τους συνεργάτες του

- ◆ Ο Νοσηλευτής εδραιώνει μια καλή σχέση συνεργασίας με τους συνεργάτες και τους συναδέλφους του.
- ◆ Ο Νοσηλευτής λειτουργεί ως συνήγορος και θεματοφύλακας των δικαιωμάτων των ατόμων προστατεύοντάς τους από κακόβουλες ή μη πράξεις συναδέλφων ή

άλλων προσώπων που εμπλέκονται στη διαδικασία παροχής υπηρεσιών πρόληψης, προαγωγής, φροντίδας, θεραπείας και αποκατάστασης.

- ◆ Μοιράζεται τη γνώση και εμπειρία του με συναδέλφους και λοιπούς συνεργάτες του.
- ◆ Ενθαρρύνει την ανάπτυξη των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της απόδοσης των συνεργατών του στο περιβάλλον εργασίας.
- ◆ Ο Νοσηλευτής σέβεται και ενθαρρύνει τις δεξιότητες και τη συνεισφορά των συνεργατών του στην παροχή φροντίδας υγείας.

Άρθρο 5: Τήρηση Νοσηλευτικών δεδομένων

Ο Νοσηλευτής τηρεί και διαφυλάσσει, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα Νοσηλευτικά δεδομένα τα οποία περιλαμβάνουν το Νοσηλευτικό ιστορικό, το Νοσηλευτικό σχέδιο φροντίδας με τις παρεμβάσεις, και, γενικότερα, πληροφορίες που αφορούν στον ασθενή ή στο υγιές άτομο.

Για τη σύνταξη του παρόντος **Κώδικα Νοσηλευτικής Δεοντολογίας** ελήφθησαν υπόψη αντίστοιχα κείμενα όπως ο Διεθνής Κώδικας του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτικής (ICN), ο Κώδικας Δεοντολογίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ρυθμιστών στη Νοσηλευτική (FEP), Κώδικες Νοσηλευτικής Δεοντολογίας Χωρών της Ευρώπης, η Διακήρυξη της Γενεύης, η Διακήρυξη του Ελσίνκι, ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Δικαιωμάτων των Ασθενών, στοιχεία από τη διεθνή βιβλιογραφία όπως και οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και τα δεδομένα της Κύπρου.

Η σύνταξη του κειμένου έγινε με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών ΠΑ.ΣΥ.Ν.Μ, του Συμβουλίου Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Κύπρου, του Κλάδου Γενικής Νοσηλευτικής ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ, του Κλάδου Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ και Ακαδημαϊκών Συμβούλων από το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου ΤΕ.ΠΑ.Κ.

